

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till: ju.L7@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet Ett skärpt regelverk om utvisning på grund av brott (SOU 2025:54)

Ert dnr Ju2025/01090

Domstolsverket har granskat betänkandet Ett skärpt regelverk om utvisning på grund av brott (SOU 2024:54) mot bakgrund av den verksamhet som bedrivs av myndigheterna inom Sveriges Domstolar, dvs. utifrån hur förslaget kan tänkas påverka verksamheten ekonomiskt, organisatoriskt och utbildningsmässigt. Granskningen har även omfattat hur förslaget kan påverka verksamhetsstöd, arbetsformer och rättssäkerheten generellt.

Domstolsverket vill lämna följande synpunkter på utredningens förslag.

Domstolsverket instämmer i den problembild som presenteras i utredningen gällande den nuvarande ordningen där frågan om utvisning på grund av brott kan prövas i två parallella processordningar med skilda förfaranden och bedömningsgrunder i stället för i en enhetlig ordning. Domstolsverket delar därför utredningens uppfattning att det finns skäl för lagstiftaren att lyfta blicken och fundera över det nuvarande systemets övergripande funktionalitet och effektivitet.

När det gäller utredningens förslag om att frågan om verkställighetshinder ska prövas separat från prövningen av utvisningsfrågan ställer sig Domstolsverket tveksam till om en sådan ordning är förenlig EU-domstolens praxis, enligt vilken den nationella myndigheten är skyldig att i varje skede av återvändandeförfarandet iaktta principen om non-refoulement (se EU-domstolens dom i mål C-663/21 p. 49). Enligt utredningens bedömning synes rättsläget förvisso vara oklart vilket ger utrymme för viss tolkning av EU-domstolens uttalande. Trots detta ser Domstolsverket en risk för att den föreslagna ordningen kan vara i strid med det krav som följer av EU-rätten och Sveriges övriga internationella åtaganden på det aktuella området. Enligt Domstolsverket bör denna fråga därför analyseras vidare i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Domstolsverket konstaterar att det inte är möjligt att göra en konkret uppskattning av de ekonomiska konsekvenserna för Sveriges Domstolar om den föreslagna regleringen införs. Det kan dock antas att kostnaderna för Sveriges Domstolar kommer att bli betydande. Domstolsverket delar därför utredningens bedömning att förslaget kan förväntas leda till ökade kostnader

för de allmänna domstolarna som inte ryms inom befintligt anslagsramar. Enligt Domstolsverket bör detta gälla även för migrationsdomstolarna sett till den ökade måltillströmning som förslaget rimligen kan antas leda till. Domstolsverket ifrågasätter således utredningens bedömning att ökningen av mål hos migrationsdomstolarna täcks av befintliga anslagsramar.

Detta yttrande har beslutats av rättschefen Peter Islander. Föredragande har varit juristen Daniel Strömblad.

Peter Islander

Daniel Strömblad